

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกของไทยเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2495 ซึ่งในขณะนั้นถือว่าเป็นอุตสาหกรรมใหม่ ต่อมาในช่วงปี พ.ศ. 2510 ได้มีการพัฒนาขึ้นมาเป็นอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ได้เริ่มให้มีการส่งเสริมการผลิตเม็ดพลาสติก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทดแทนการนำเข้าเม็ดพลาสติกและเพิ่มมูลค่าให้กับก๊าซธรรมชาติที่ผลิตขึ้นได้ในประเทศ โดยมีบริษัทแรกที่ได้รับการส่งเสริมคือบริษัท ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ จำกัด. ซึ่งเปิดดำเนินการในปี พ.ศ. 2514 โดยผลิตเม็ดพลาสติกพีวีซี เพื่อตอบสนองความต้องการของอุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกในประเทศไทย อีกทั้งรัฐบาลยังได้ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการลงทุนสร้างโรงงานอุตสาหกรรมปิโตรเคมีขั้นต้น ปีโตรเคมีขั้นปลายและโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกโดยให้สิทธิพิเศษด้านภาษีและการคุ้มครองต่างๆ ต่อมาในปี พ.ศ. 2532 รัฐบาลได้มีการจัดสร้างโครงการปิโตรเคมี เอ็นพีซี-1 (NPC-1, The National Petrochemical Complex Phase 1) ผลิตก๊าซเอทิลีน และโพรพิลีน จากก๊าซธรรมชาติอ่าวไทยเพื่อเป็นวัตถุดิบป้อนโรงงานผลิตเม็ดพลาสติกชนิดต่างๆ และเพิ่มมูลค่าให้กับก๊าซธรรมชาติที่ขุดค้นพบในประเทศ อีกทั้งยังเป็นการลดการนำเข้าจากต่างประเทศ และในปี พ.ศ. 2536 โครงการเอ็นพีซี-2 (NPC-2) ได้มีการจัดสร้างเพิ่มขึ้นเพื่อผลิตวัตถุดิบในการส่งออก หลังจากนั้นอุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกก็ได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับจวบจนปัจจุบันอุตสาหกรรมพลาสติกไทยมีการจ้างงานโดยตรงกว่า 130,000 คน และมีมูลค่าการส่งออกคิดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศ ด้วยมูลค่ามากกว่าแสนล้านบาท (สมาคมอุตสาหกรรมพลาสติกไทย, 2545)

วัตถุดิบหลักสำคัญที่ใช้ในการผลิตของอุตสาหกรรมพลาสติกสำเร็จรูปนั้นคือ เม็ดพลาสติก ซึ่งมีมากมายหลายชนิด มีลักษณะและคุณสมบัติแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของการใช้งานและประเภทของสินค้า เช่นพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นต่ำ พอลิโพรพิลีน พอลิสไตรีน พอลิไวนิลคลอไรด์ เป็นต้น ปัจจุบันมีผู้ผลิตเม็ดพลาสติกในประเทศไทยทั้งหมดที่มีอยู่เป็นจำนวน 21 ราย แบ่งเป็นโรงงานที่ผลิตเม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง จำนวน 4 ราย โรงงานที่ผลิตเม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นต่ำ จำนวน 2 ราย โรงงานที่ผลิตเม็ดพลาสติกพอลิไวนิลคลอไรด์ จำนวน 2 ราย โรงงานที่ผลิตเม็ด

พลาสติกพอลิโพรพิลีน จำนวน 3 ราย และอื่นๆ อีก 10 ราย โดยสามารถจัดแบ่งกลุ่ม โรงงานที่ผลิตเม็ดพลาสติกเป็น 3กลุ่มด้วยกันคือ กลุ่ม ปตท. กลุ่มเครือปูนซีเมนต์ไทย และกลุ่มอื่นๆที่เป็นกลุ่มเล็ก

เม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง เป็นเม็ดพลาสติกที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในอุตสาหกรรมต่างๆอาทิเช่น อุตสาหกรรมการเป่าขวดและอุตสาหกรรมเป่าถุงหิ้ว มีคุณสมบัติพิเศษที่มีความสำคัญคือ ทนต่อสารเคมีและมีคุณสมบัติแข็งแรง อุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง มีผู้ผลิตภายในประเทศ 4 รายมีกำลังการผลิตรวมทั้งสิ้น 1,176,000 ตันต่อปีสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม บริษัท ปตท. ประกอบด้วย บริษัท บางกอกโพลีเอทิลีน จำกัด (มหาชน) (มีกำลังการผลิต 250,000 ตันต่อปี) บริษัท ปตท.เคมีภัณฑ์ จำกัด (มหาชน) (มีกำลังการผลิต 250,000 ตันต่อปี) บริษัท อุตสาหกรรมปิโตรเคมีกัลไทย จำกัด (มหาชน) (มีกำลังการผลิต 140,000 ตันต่อปี) และกลุ่มเครือปูนซีเมนต์ไทย ได้แก่บริษัท ไทยโพลีเอทิลีน จำกัด (มีกำลังการผลิต 536,000 ตันต่อปี) โดยทางกลุ่มปตท.จะจัดจำหน่ายผ่าน บริษัท พีทีที โพลีเมอร์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด และกลุ่มปูนซีเมนต์ไทยจะจัดจำหน่ายผ่าน บริษัท ซีซีซี ค่าเคมีภัณฑ์สยาม จำกัด มีส่วนแบ่งทางการตลาดเท่ากับร้อยละ 40 และที่เหลือร้อยละ 20 เป็นการนำเข้า (สมาคมอุตสาหกรรม พลาสติกไทย, 2545)

เมื่อประเทศไทยต้องเข้าสู่เขตการค้าเสรีอาเซียนที่ส่งผลให้การเคลื่อนไหวของสินค้าระหว่างประเทศทุกประเทศในกลุ่มอาเซียนมีความเท่าเทียมกันทั้งในด้านการค้าและการลงทุน ซึ่งทำให้โรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกมีทางเลือกในการซื้อเม็ดพลาสติกจากผู้ผลิตในต่างประเทศมากขึ้นนอกเหนือจากผู้ผลิตเม็ดพลาสติกในประเทศไทย

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ทำให้การทราบถึงปัจจัยที่โรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกใช้ในการตัดสินใจเลือกซื้อเม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูงของ โรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกตั้งอยู่เป็นส่วนใหญ่หรือประมาณร้อยละ 80-90 (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2548) นำมาซึ่งประโยชน์ต่อการรักษาตลาดเดิมและเป็นข้อมูลสำหรับการขยายตลาดของกลุ่มผู้ผลิตเม็ดพลาสติกในประเทศทั้งหมดเพื่อให้สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตเม็ดพลาสติกจากต่างประเทศได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูงของโรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดและปัจจัยสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ทางด้านประชากรศาสตร์ สภาพภูมิศาสตร์ เทคโนโลยี และเศรษฐกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูงของโรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นส่วนประกอบในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับอุตสาหกรรมผู้ผลิตเม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ หมายถึง การตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคที่เป็นองค์กรทางธุรกิจ โดยได้รับอิทธิพลจากปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด ปัจจัยสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ทางด้านประชากรศาสตร์ สภาพภูมิศาสตร์ เทคโนโลยี และเศรษฐกิจ

พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง หมายถึง พลาสติกที่ได้จากการพอลิเมอร์ไรเซชันภายใต้การผลิตที่ความดันต่ำของเอทิลีน โมโนเมอร์ เป็นพลาสติกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก

เม็ดพลาสติก หมายถึง วัสดุที่หลอมได้จัดรูปได้ สามารถนำมาหลอมเป็นรูปทรงต่างๆ ได้ ปัจจุบันมีมากกว่า 100 ประเภท แต่ที่นิยมนำมาใช้งานมีอยู่ประมาณ 5 ประเภท ได้แก่ พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูง พอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นต่ำ พอลิโพรพิลีน พอลิสไตรีน และพอลิไวนิลคลอไรด์ ซึ่งลักษณะการใช้งานของเม็ดพลาสติกแต่ละประเภทจะไม่เหมือนกัน

โรงงานอุตสาหกรรมพลาสติก หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกสำเร็จรูปที่มีการใช้เม็ดพลาสติกพอลิเอทิลีนชนิดความหนาแน่นสูงในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เป็นกลุ่มลูกค้าของบริษัท พีทีที โพลีเมอร์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved